2012. június 25., hétfő • LXX. évfolyam • 147. szám, 20 oldal • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A Muzulmán Testvériség jelöltje lett Egyiptom új elnöke

- Mohamed Murszi a szavazatok 51,7 százalékát szerezte meg.
- Nem biztos, hogy a hadsereg háttérbe vonul. **Világ →8**

ÚJ JÁTÉKOK KÖZÖSSÉGI TÉRRE FEJLESZTVE

Infovilág →16

Közel-Kelet Törökország a NATO-tól kér segítséget Szíriával szemben

Tengerbe lőtt Phantom

A török parti őrség is részt vett a repülőgép keresésében FOTÓ: MTI/EPA – ABDULGAFUR KILIC

Miklós Gábor

A szír légvédelem még pénteken dél körül lelőtte a török hadsereg egy gyakorlatozó F–4 Phantom típusú gépét. A két ország először békülékeny üzenetet váltott, tisztázva, mi történt, majd közösen kezdték keresni a gép maradványait. Vasárnapra azonban száznyolcvan fokos fordulatot vett Ankara álláspontja: kérésére így kedden összeül az Észak-atlanti Tanács, a NATO legfontosabb testülete. A repülőt időközben megtalálták 1300 méter mélyen, 10 kilométerre a partoktól, de még szír felségvizeken. A két pilóta hollétéről továbbra sincs hír. A törökök a NATO-testület tanácskozását a washingtoni szerződés 4. cikkelyére hivatkozva kérték. E szerint minden tagállamnak joga van konzultációt kérni, ha területi épségét, függetlenségét, biztonságát veszély fenyegeti. Eleinte úgy tűnt, hogy a konfliktust mérsékelt hangnemben rendezik majd – ezért *Ban Ki Mun* ENSZ-főtitkár meg is dicsérte a feleket. A zordabbá vált török hangnem nyomán azonban a konfliktus hatással lehet a szíriai belpolitikai válság további alakulására: Törökország területén már 32 ezer szíriai menekült van, ott szerveződnek a szabad szír hadsereg osztagai, és török földön működik a politikai ellenzék is. Feltehetőleg az Öböl-államok által finanszírozott fegyverek is törökországi tranzittal kerülnek a *Bassár el-Aszad* elnök rezsimje ellen bő egy éve küzdő ellenállókhoz.

Szokványos dolog, hogy egy katonai repülőgép megsérti szomszédja légterét – mondta el lapunknak *Nógrádi György*, a Corvinus egyetem tanára. Kérdés azonban, hogy a török repülőgép provokáció céljából tette-e ezt, esetleg felderítő céllal. A gép egy Hatay tartományban lévő repülőtérről szállt fel, és a szíriai Latakia tartomány partjainál repült. *Ahmet Davutoglu* török külügyminiszter a *TRT* állami televíziónak azt mondta, hogy fegyvertelen volt. A miniszter szerint a pilótákat saját repülőirányításuk értesítette arról, hogy megsértették a szír légteret, ahonnan visszarendelték őket, s ezért sietve távoztak. A szír légvédelem egyáltalán nem figyelmeztette őket, nem próbálták meg leszállítani a repülőt, hanem – már a nemzetközi légtérben – lelőtték. Davutoglu szerint hazugság a damaszkuszi állítás, miszerint dezertáló szír gépnek nézték volna a F–4-et. A török külügyér elmondta, hogy kezükben van a szírek rádióforgalmazása, s ebből kiderül, tudták, milyen gépről van szó, és nem is próbálkoztak kapcsolatba kerülni vele.

A szíriai légvédelem megmutatta, hogy modern, Oroszországból származó légvédelmi rendszereivel képes lelőni bármilyen gépet – mondta Nógrádi, megjegyezve, hogy a rendszert talán nem is szíriai, hanem orosz szakemberek kezelték. Szerinte sok a kérdőjel az ügyben: a Phantom F–4 típusú repülő vadász- vagy felderítőgép volt? Erre maga a gép felszínre hozatala adhatna választ, persze attól függően, hogy a szírek vagy a törökök emelik ki a tengerből. A biztonságpolitikai szakértő úgy vélte, hogy a NATO keddre tervezett nagykövetiszintű ülése önmagában nem jelent semmit, hiszen ilyet hetente tartanak. – Mindkét fél hunyó lehet az ügyben: a törökök talán nem mondtak el mindent a gép valódi feladatairól, a szírek pedig arra nem adnak egyértelmű magyarázatot, hogy miért rögtön a legutolsó eszközhöz, a gép lelövéséhez folyamodtak – mondta. Nem világos azonban, hogy miért vált keményebbé vasárnapra a török álláspont. – A törökök már régóta Aszad bedarálásán dolgoznak, elképzelhető, hogy erre most lehetőséget kapnak – mondta Nógrádi.

A szírek továbbra is azt hangoztatják, hogy légtérsértésre adtak választ. Szombaton még véletlen esetről beszélt egy szír külügyi szóvivő, jellemző, hogy a hivatalos hírügynökség honlapján meg sem említik a háborúközeli helyzetet. A bonyolult szituációt jelzi, hogy Törökország az incidens kapcsán konzultált az orosz külügyminiszterrel. Épp a *Szergej Lavrovval* folytatott telefonbeszélgetés után váltott keményebb hangnemre Ankara. Beleszólt az ügybe Teherán is. *Ahmed Szaleh* iráni külügyminiszter mértékletességre szólította fel a feleket. Egyelőre úgy tűnik, Ankara inkább nemzetközi segítséggel akar nyomást gyakorolni Szíriára. Ezt jelenti az ENSZ BT-hez benyújtott török panasz is.

– A helyzet jogilag bizonyosan nem ad módot beavatkozásra Szíriával szemben – mondta lapunknak *Valki László*. A nemzetközi jogász emlékeztetett az ENSZ alapokmányának 51. cikkelyére, amely csak fegyveres támadás esetén ad lehetőséget önvédelemre. Ezt egészíti ki az ENSZ közgyűlésének 1974-ben hozott határozata, amely szerint agresszióról csak akkor lehet beszélni, ha a támadás „súlyos következményekkel" jár.

ÖTÖDIK HASÁB

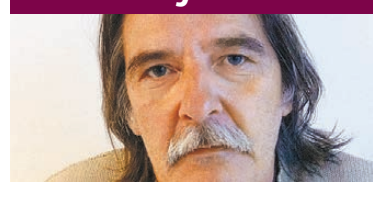
Visszarendeződés

A Tahrir tér újra hangos. De micsoda különbség van a tavaly februárban kezdődött tömegdemonstrációk meg a mostani tüntetések között! A haragvók akkor a Mubarak-rezsim és az évtizedes rendőrterror ellen, a változások kikényszerítése miatt tiltakoztak, és akkoriban úgy tűnt, a hadsereg szimpatizál velük. A tüntetők azóta rádöbbentek, tévedtek. Becsapták őket. A katonák nem akarják kiengedni a kezükből a szavakban átmenetinek titulált hatalmat, s megkezdődött a lassú visszarendeződés. A tábornokok megpuccsolták a demokratikus átmenetet.

Akadnak, akik azt feltételezik: a hadsereg egy pillanatra sem gondolta komolyan a hatalom július 1-jére előre jelzett átadását. Politikai színjáték volt az utóbb feloszlatott parlament megválasztása, s bizonyos mértékig a most vasárnap zárult elnökválasztás is. Mert hiába nyilvánították államfőnek a Muzulmán Testvériség jelöltjét, Mohamed Murszi báb lesz a katonák kezében. A visszarendeződés jeleként az átmeneti katonai tanács ugyanis magához vonta a törvényhozói és a végrehajtó hatalmat, a hadsereg maga szabja meg az új alkotmányt is, nyilván bebetonozva a maga különleges jogait, érintetlenül hagyva a fegyverüzletekre gyakorolt befolyását.

Ma még nem tudni, hogy az egyiptomi iszlám párt hogy reagál a választásokon megnyert hatalmának elvesztésére. De hogy a politikai csatározásban egyébként is megroppant ország gazdaságának nem tesz jót a „puha puccs", az biztos. Egyiptom előtt pillanatnyilag egy rendkívül kellemetlen alternatíva áll: politikai káosz vagy gazdasági összeomlás. Aligha ilyen választásban reménykedtek a Tahrir tériek. *(A szerk.)*

Vélemény

Fides et ratio

A Fideszen kívül mindenki veszít, pénzt, hitet, presztízst – írja Lencsés Károly. **→11**

Vidéki Eb

A bogyó elzúgott a kakas feje mellett, s a tyúkok ribilliójára Rab László anyja előugrott a konyhából. **→11**

Ráharaptak az önkormányzatok az ígéretes osztrák modellre

Ember legyen a talpán, aki fogást talál rajta. Jól felméri, kitől mennyi pénzt kérhet, ért az ígéretek nyelvén – mondják Ladislaus Majorról a csalódott ügyfelei. **Az ügy →4**

Nem szűnt meg Vizoviczki László érdekeltségeinek illegális védelme

A szórakozóhelyen úgy fogadták a razziázó rendőröket, hogy: már vártuk magukat. Nem csupán számítottak rájuk, hanem pontosan tudták, mikor érkeznek. **→7**

FOTÓ: REUTERS – MICHAEL BUHOLZER ÉS ALBERT GEA

ALONSO ITT, ALONSO OTT

Szombaton a századik válogatottságát két góllal megjelölő Xabi Alonsót, vasárnap az idei második futamát nyerő Fernando Alonsót ünnepelte Spanyolország és a világ. A hispán válogatott a franciákon át jutott az Eb elődöntőjébe (2-0), míg a spanyol pilóta vezeti az F–1 mezőnyét. **→18, 19**

9 770237 377015 12147